

SALMONELOZA

Poznato je da su glavni izvor zaraze čovjeka *Salmonelom* domaće životinje koje služe kao izvor hrane, no izvor zaraze mogu biti i druge životinje koje žive u kućanstvu čovjeka (miševi i štakori).

Miševi i štakori mogu svojim izmetom i mokraćom onečistiti uskladištene namirnice i već gotovu hranu ako je ostavimo nezaštićenu.

Najčešći klinički oblik salmoneloze je pojava mučnine, povraćanja, grčeva u trbuhu i proljeva i to 12-72 sata nakon konzumiranja zagađene hrane.

TOKSOPLAZMOZA

Uzročnik je *Toxoplasma gondii*, čiji su najznačajniji domaćini mačke i njima srodne vrste.

Mačka se zarazi jedući meso zaraženih glodavaca i ptica.

Čovjek se najčešće zarazi preko prljavih ruku nakon doticaja sa zaraženom mačkom, dok se djeca mogu zaraziti u prljavim pješčanicima, igralištima i u dvorištima zagađenim mačjim izmetom.

Bolest često prođe bez simptoma ili sa simptomima sličnim prehladi.

Toksoplazmoza je izrazito opasna kod trudnica jer može dovesti do pobačaja, preranog poroda te oštećenja organa fetusa.

TRIHINELOZA

Bolest je uzrokovana parazitom *Trichinella spiralis*.

Izvor zaraze za čovjeka je gotovo uvijek meso zaražene životinje, najčešće svinje.

Važno je naglasiti da se domaće životinje, a poglavito svinje, također zaraze mesom zaražene životinje, a jedan od glavnih prenosioca trihineloze na svinje je upravo štakor.

Širenje parazita iz crijeva u srce te zatim krvlju u mišiće dovodi do pojave bolova u mišićima, a može dovesti i do simptoma srčane bolesti pa i do infarkta srca.

U rijetkim slučajevima *Trichinella* može ući i u mozak te dovesti do neuroloških ispada

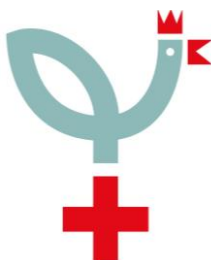
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10
48000 Koprivnica

Pripremile: Danijela Pinter, dr.med, spec. epidemiolog
i Ivana Fičko, bacc.sanit.ing
Služba za epidemiologiju
Koprivnica 048 655 120
Križevci 048 681 401
Đurđevac 048 811 345
www.zzjz-kkz.hr

VAŽNOST PREVENTIVNE DERATIZACIJE I ZDRAVSTVENI ZNAČAJ GLODAVACA

GLODAVCI

Štetni glodavci su stalni pratioci čovjeka koji su rašireni po cijelome svijetu. Osim što su uzročnici velikih ekonomskih šteta koji uništavaju imovinu i zalihe hrane, oni su rezervoar ili prijenosnik čitavog niza bolesti koji ponekad, na žalost, završavaju smrtnim ishodom. Iz tog razloga, važno je provođenje mjera deratizacije u svrhu smanjenja njihove populacije. Na taj način uklanjamo rizik od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, sprječavamo ekonomske i gospodarske štete koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te sprječavamo kontaminacije površina, prostora i objekata.

Glodavci prenose veliki broj zaraznih bolesti značajnih za čovjeka kao što su:

bjesnoća

hemoragična groznica sa bubrežnim sindromom

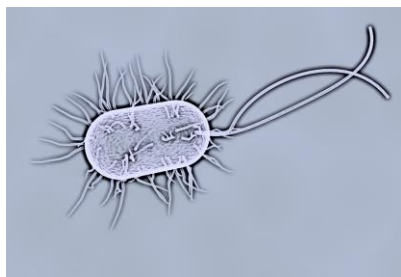
leptospiroza

salmoneloze

toksoplazmoza

tularemija

trihinelozu

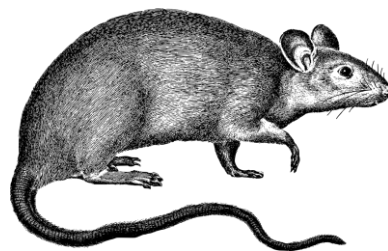

BJESNOĆA

Smrtonosna je bolest središnjeg živčanog sustava uzrokovana virusom bjesnoće.

Virusom bjesnoće može biti zaražena gotovo svaka divlja ili domaća životinja.

Čovjek ili životinja se može zaraziti ugrizom ili ogrebotinom bijesne životinje i kontaktom slin ili živčanog tkiva bijesne životinje s otvorenom ranom ili sluznicama (nosa, oka, usne šupljine,...).

HEMORAGIČNA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM – „mišja groznica“

Virus mišje groznice glodavci izlučuju u okoliš mokraćom, stolicom i slinom, a čovjek se najčešće zarazi udisanjem zaraženog aerosola.

Nakon 2 do 4 tjedna od zaraze javljaju se simptomi nalik gripi: povišena temperatura, glavobolja, križbolja, bolovi u trbuhu.

Jedan od tipičnih ranih znakova bolesti jest crvenilo lica i vrata koje nalikuje opeklinama od sunca.

Već 3. dana bolesti mogu se pojaviti i znakovi krvarenja, a nakon toga i znakovi zatajenja bubrega kao što su pad krvnog tlaka te oskudno mokrenje.

Osnovno liječenje je simptomatsko uz neprestano praćenje oboljelog.

LEPTOSPIROZA

Bakterijska je, akutna, zarazna bolest.

Izvan organizma domaćina bakterija može tjednima preživjeti u vodi, osobito u vodama stajaćicama. Pogoduju im toplo vrijeme i česte kiše pa se bolest češće javlja ljeti i u jesen.

Čovjek se može zaraziti izravnim kontaktom sa zaraženom životinjom ili neizravno preko zagađene hrane i vode.

Ulazno mjesto infekcije je oštećena koža (čak i male ranice) te sluznice očiju, nosa i usne šupljine.

Bolest počinje naglo, groznicom, glavoboljom, bolovima u mišićima, povraćanjem i crvenilom očiju. Nakon tjedan dana javljaju se simptomi vezani uz zahvaćeni organ (žutica, problemi s mokrenjem, poremećaji svijesti).

Oporavak oboljelih može biti dugotrajan.

TULAREMIJA

Zarazna bolest poznata još i kao "zečja ili jelenska groznica", a uzrokuje je bakterija *Francisella tularensis*.

Ljudi se mogu zaraziti ugrizom krpelja, dodiranjem s uginulim životinjama i zaraženim mesom, jedenjem i pijenjem zagađene hrane i vode ili udisanjem aerosola.

Bolest počinje naglo povišenom tjelesnom temperaturom, glavoboljom, malaksalošću i bolovima u listovima.

Na mjestu ulaska bakterije u organizam pojavljuje se bezbolan čir, uz oteklinu okolnih limfnih čvorova. Ako se uzročnik unese u organizam hranom ili vodom, javlja se grlobolja, bolovi u trbuhu, proljev i povraćanje, a ukoliko se uzročnik udahne, dolazi do razvoja upale pluća. Oboljeli se liječe u bolnici jer bolest može biti vrlo ozbiljna, pa i smrtonosna.